

Regionale og lokale myndigheder

RIBE AMT

Plankontoret
J. nr. 1-50-11-555-6-03
Direkte tlf. 7988 6882
E-mail afd-plan@ribeamt.dk
Den 26. august 2003

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

ENERGISTYRELSEN
J. nr. 5337-0024
 Journaliseret
27 AUG. 2003

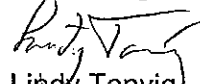
Sagsbeh.. MHJ
Kopi / cirk..
Andre bem.. akt 28

Screening af mulige arealer for et udbud af havvindmøller.

Energistyrelsen har med brev af 2. august 2003 anmodet om amtets eventuelle forslag til ideer og forslag til indholdet af en VVM-redegørelse.

Amtet ønsker at behandle henvendelsen politisk. Et svar vil derfor først kunne fremsendes med udgangen af september måned 2003.

Med venlig hilsen

Lindy Tanvig
Plankontoret

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

Foreløbigt svar på henvendelse fra Energistyrelsen om nye havvindmøller på Horns Rev

Energistyrelsen har med brev af 2. august 2003 indkaldt ideer og forslag til indhold i en VVM-redegørelse for en ny vindmøllepark på Horns Rev. Styrelsen har sat en frist på besvarelse til den 1. september 2003. Amtet har den 26. august 2003 skrevet til Energistyrelsen, at amtet fremsender svar efter en politisk behandling af henvendelsen. Efterfølgende har Energistyrelsen telefonisk gjort opmærksom på, at høringsvar, der indkommer efter den 1. september, ikke vil komme i betragtning pga. en meget stram tidsplan. Derfor fremsendes denne foreløbige svarskrivelse. Sagen behandles i amtets Økonomiudvalg den 8. september 2003. Energistyrelsen vil herefter få besked om hvorvidt Økonomiudvalget har tiltrådt skrivelserne.

Havmølleparken forventes at få en kapacitet på ca. 150 MW. Parken forventes enten at blive opført med 30 møller med en totalhøjde på 160 m eller 50 møller med en totalhøjde på 149 m. Parken tænkes placeret ca. 25 km fra land. Den vil således blive synlig fra kysten. I Energistyrelsens høringsmateriale er der ikke redegjort for opkobling til det eksisterende højspændingsnet. Således er der ikke redegjort for ilandføringspunkt, eller hvilken transformerstation parken skal opkobles på.

Amtet skal på denne baggrund anbefale, at der snarst gøres overvejelser om ilandføringspunkt samt opkoblingspunkt. Amtet ønsker at blive inddraget i disse overvejelser snarest og inden VVM-redegørelsen udarbejdes.

Eltra har telefonisk oplyst, at hvis parken bliver etableret, vil det være nødvendigt med et nyt 150 kV jordkabel til Karlsgårde eller Endrup. Karlsgårde har ikke kapacitet til endnu en park, så enten skal opkoblingen ske direkte i Endrup eller forbindelsen til Karlsgårde skal ses i sammenhæng med en ny helheds-/saneringsplan for højspændingsnettet i Esbjergområdet. Hvis der lægges et nyt 150 kV jordkabel mellem Hvidbjerg Strand og Karlsgårdeværket kan det lægges i samme tracé som det nuværende 150 kV jordkabel. Med 2 sæt 150 kV kabler vil der tilsyneladende være kapacitet til 3 parker.

I begge tilfælde vil det være nødvendigt at lave et regionplantillæg. Amtet skal derfor anbefale, at planlægningsarbejdet koordineres tidsmæssigt. Hvis amtet først har mulighed for at lave et regionplantillæg efter vedtagelse af det VVM-pligtige søanlæg, vil det betyde, at der vil gå yderligere mindst, inden projektet kan sættes i drift.

Amtet finder, at en evt. kommende VVM-redegørelse for projektet bør indeholde de samme elementer, som indgik i VVM-redegørelsen for den første vindmøllepark.

I forbindelse med planlægningen af Elsams vindmøllepark på Horns Rev tilkendegav amtet i efteråret 1997 overfor Miljø- og Energiministeriet, at det var amtets opfattelse at det vestjyske landskab ikke burde belastes unødvendigt ved en kommende udbygning af vindmølleparker på Horns Rev. Således burde eventuelle møller placeres så langt fra land, at de ikke ville påvirke den visuelle oplevelse af kystlandskabet. Denne holdning blev, efter politisk behandling, gentaget over for ministeriet i efteråret 2000.

Dette er fortsat amtets holdning, og amtet skal derfor anbefale, at der i VVM-redegørelsen redegøres for en alternativ placering så langt fra land, at parken ikke kan ses fra kysten.

Den første vindmøllepark på Horns Rev er på 160 MW og består af 80 møller med en totalhøjde på 110 m. Den er placeret 14 km fra land. Parken blev opført i 2002. Mølleparken er opkoblet på højspændingsnettet med et 150 kV sø-/jordkabel, der er ført iland ved Hvidbjerg Strand og ført videre til Karlsgårdeværket.

I forbindelse med den første vindmøllepark lavede amtet et regionplantillæg for jordkablet mellem Hvidbjerg Strand og Karlsgårde samt for en overgangsstation ved Hvidbjerg Strand – vedtaget i Amdsrådet den 21. december 2000. I forbindelse med den offentlige debat var der fremlagt 3 ligeværdige forslag for ilandføring og linieføring for det påtænkte jordkabel. Der var tale om ilandføring ved Ådalen i Sædding, Hvidbjerg Strand og nord for Blåvands Huk. Miljø- og energiministeren nedlagde veto mod dem alle, dog således at vetoet mod ilandføring ved Hvidbjerg Strand ville bortfalde, når der var fundet en acceptabel løsning på passagen af det internationale naturbeskyttelsesområde ved stranden. En sådan løsning blev efterfølgende fundet.

Efter debatperioden for forslaget til regionplantillæg blev der afholdt en supplerende offentlig høring om justeringer af linieføringen mellem Hvidbjerg Strand og Karlsgårdeværket. Fra de 2 offentlige høringsrunder indkom 26 skriftlige bidrag, der argumenterede for forskellige løsninger.

Henvendelse i denne sag bedes rettet til Lindy Tanvig, Plankontoret, direkte tlf 7988 6882 og e-mail LTA@ribeamt.dk

Med venlig hilsen

Lindy Tanvig
Plankontoret

Kopi af dette brev er sendt til:
Blåvandshuk Kommune, Kirkegade 5, 6840 Oksbøl
Eltra, Fjordvejen 1-11, 7000 Fredericia

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

ENERGISTYRELSEN
J. nr. 5337-0029
 Journaliseret

14 AUG. 2003

Sagsbeh.. MHJ
Kopi / cirk..
Andre bem.. alt 5

Dato	8. august 2003
Journal nr.	8-50-5-03
Sagsbehandler	Charlotte Ladegaard
Tlf. direkte	96753594

Udtalelse til "Screening af mulige arealer for udbud af havvindmøller"

De har sendt rapporten "Screening af mulige arealer for udbud af havvindmøller", august 2003 til høring med en svarfrist den 1. september 2003.

Amtsrådets Teknik- og Miljøudvalg behandler sagen på sit møde den 2. september 2003, hvorefter amtets bemærkninger vil blive tilsendt Energistyrelsen hurtigst muligt. Amtet håber, at det er tidsnok til at bemærkningerne kan indgå i den videre behandling.

Med venlig hilsen

Charlotte Ladegaard

Ringkjøbing Amt

Teknik og Miljø

Damstrædet 2
Postboks 154
6950 Ringkøbing
Tlf. 96 75 30 00
Fax 96 75 35 35
www.ringamt.dk
tm@ringamt.dk

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

Dato	8. september 2003
Journal nr.	8-50-5-03
Sagsbehandler	Charlotte Ladegaard
Tlf. direkte	96753594

Udtalelse til "Screening af mulige arealer for udbud af havvindmøller" J.nr 5337-0027.

De har ved brev af 2. august 2003 sendt rapporten "Screening af mulige arealer for et udbud af havvindmøller" i høring.

Amtsrådets Teknik- og miljøudvalg har behandlet sagen på sit møde den 2. september 2003.

Det blev besluttet af forslå Energistyrelsen, at der i materialet skal stilles krav om modsvarende sanering af møller på land i forbindelse med opstilling af møller på havet. Herved opnås mulighed for, at der kan stilles nye vindmøller op, samtidig med, at der sker sanering af gamle og eventuelt u hensigtsmæssigt placerede møller på land.

Udvalget ønsker desuden at opfordre Energistyrelsen til at udlægge et område i Nissum Bredning øst for Rønland til vindmøller.

Amtsrådet har netop igangsat udarbejdelsen af et regionplantillæg for vindmøller i amtet ved igangsætning af den indledende debatperiode, der løber frem til den 22. september 2003. I den sammenhæng har Amtsrådets Teknik- og miljøudvalg fremlagt en række områder, hvor der eventuelt kan opstilles møller i amtet. Som et alternativ her til er foreslået udlagt et område på havet ved Rønland, øst for sejrenden, til opstilling af vindmøller. Energistyrelsen har fået tilsendt materialet.

Amtet har i 2002 i forbindelse med sag om udpegning af to nye habitatområder i Vesterhavet meddelt Energistyrelsen, at man ikke kunne

støtte udpegningen af områderne, idet udvalget foreslog, at spørgsmålet om placering af havbaserede vindmøller i Nordsøen tages op i Nordsøkommissionen. Amtets brev til Skov- og Naturstyrelsen medsendes.

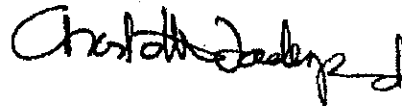
Under henvisning til ovenstående om udpegning af habitatområder ønsker et flertal i amtsrådets Teknik- og Miljøudvalg at pege på et alternativt forslag til placeringen af havvindmøller ved Rønland, gående ud på et område i Nordsøen ved Ringkjøbing Amt.

Anne Marie Touborg kan ikke tilslutte sig udpegningen af et område til opstilling af vindmøller på havet ved Rønland.

Med venlig hilsen

Tommy Møstrup
Direktør

Charlotte Ladegaard

Bilag:

Amtets brev til Skov- og Naturstyrelsen, afsendt 17. juni 2003

Ringkøbing Amt
Teknik og Miljø

Damstrædet 2
Postboks 154
6950 Ringkøbing
Tlf. 96 75 30 00
Fax 96 75 35 35
www.ringamt.dk
vamjig@ringamt.dk

Skov- og Naturstyrelsen
Hav- og Habitatkontoret
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Journal nr.: 8-70-52-0-1-01/116592
Sagsbehandler Jane I. Grooss
Tlf. direkte: 96 75 38 49

Udpegning af 2 havområder som nye habitatområder

Teknik- og Miljøudvalget for Ringkøbing Amt har på udvalgsmøde den 10. juni 2002 behandlet forslaget om udpegning af to områder ved den jyske vestkyst som habitatområder. Områderne er nr. 253, havområde ud for Thyborøn og nr. 254, havområde ud for Thorsminde.

Udvalgets beslutning:

Udvalget ønskede ikke på nuværende tidspunkt at bakke op om forslaget.

Udvalget foreslår, at spørgsmålet om placering af havbaserede vindmøller i Nordsøen tages op i Nordsøkommissionen.

Udvalgsmedlem Johs. Poulsen fandt, at der skulle bakes op om udpegning af de to områder, som EF-habitatområder, og ønskede sin mindretalsudtalelse medsendt høringsvaret til Skov- og Naturstyrelsen.

Med venlig hilsen

Tommy Mostrup
Direktør

Niels Bohrs Vej 30
 Postboks 8300 9220 Aalborg Øst
 Telefon 9635 1000 – Telefax 9815 6557

Energistyrelsen
 Amaliegade 44
 1256 København K

 ENERGISTYRELSEN
 J. nr. 5337-0029
 Journaliseret

01 SEP. 2003

Sagsbeh. 144J
 Kopi / cirk.
 Andre bem. akt 35

Teknik- og miljøområdet
 Direktøren
 E-mail nja@nja.dk

Den 29 AUG. 2003
 Ref. Per Toppenberg/tgj
 J.nr. 8-52-6-0001-03

Screening af mulige arealer for et udbud af havvindmøller

Energistyrelsen har gennemført en screening af mulige arealer for et udbud af havvindmøller. Fire områder er omfattet af screeningen – nemlig Horns Rev, et område syd for Hirtshals, Lysegrund ud for Nordsjælland og Kriegers Flak i Østersøen.

På den baggrund indkaldte Energistyrelsen ved brev af 2. august 2003 ideer og forslag til indholdet af en VVM-redegørelse.

Formålet er, at afklare om et eller flere af de fire områder skal være omfattet af det kommende udbud af en havmøllepark på 150 MW.

Med baggrund i ”Screening af mulige arealer for udbud af havvindmøller, august 2003” finder Nordjyllands Amt, (som ved udtalelse om et tilsvarende forslag i 1997)

- at arbejdet med udbygning af havbaserede vindmøller bør fremmes,
- at strategien om få store parker langt fra kysten forekommer rigtig,
- at undersøgelser af miljøpåvirkningerne i såvel anlægs- som driftsfasen er yderst vigtig - ikke mindst fordi der kan forventes negative konsekvenser for fuglearter hvor Danmark har et særligt ansvar som Europas/verdens vigtigste overvintringssted for sortænder. Nordjyllands hæfter sig i den forbindelse ved at det af screeningsrapporten, august 2003, fremgår, at der kan forventes stillet krav om at der gennemføres et detaljeret undersøgelsesprogram for så vidt angår fugle.

Det er vigtigt at undersøgelser af miljøpåvirkningerne i såvel anlægs- som driftsfasen fokuserer på potentielle negative konsekvenser for de fuglearter hvor Danmark har et internationalt ansvar såvel europæisk som globalt.

Nogle af de spørgsmål der bør belyses i en VVM er

- Hvad sker der med fødegrundlaget (muslingesamfundene) hvis alle fuglene koncentrerer i fuglebeskyttelsesområderne?
- Forstyrres fuglene af sejlads i forbindelse med drift af vindmølleparken?
- Kan store fugleflokke undvige vindmøllerne i dårlig sigt og kraftig vind?
- Påvirkes havstrømmene og dermed de marine naturtyper og muslingesamfundene?

- at undersøgelser af påvirkninger også må belyse de mulige konsekvenser for fiskerierhvervet. I denne sammenhæng skal Nordjyllands Amt henvise til udtalelse fra Læsø Kommune til Energistyrelsen (august 2003) om at der ønskes foretaget seriøse og uvildige undersøgelser af effekten for fiskeriet, for så vidt angår det kommercielle fiskeri som opvækstområder for fiskeyngel,
- at der bør stilles krav om, at vindmøllemeres fundamenter og deres omgivelser udformes, så de kan virke som kunstige stenrev,
- at konsekvensundersøgelserne også bør inkludere magnetfelters virkning på fisk,
- at transmissionsledningen fra vindmølleparken enten lægges som jordkabel fra Østkysten til Vester Hassing eller føres som søkabel ind gennem Langerak til Vester Hassing.

Endelig anmoder Nordjyllands Amt om at blive holdt underrettet/hørt i det kommende planlægnings- og undersøgelsesforløb.

Med venlig hilsen

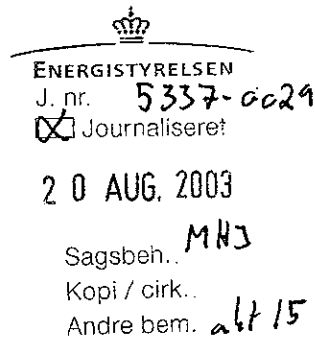

Jes Vestergaard
Kontorchef

Per D. Toppenberg

STORSTRØMS AMT

Udvalget for Teknik- og Miljø

Økonomi- og Erhvervsministeriet
Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

Storstrøms Amt
Parkvej 37
4800 Nykøbing F.

Telefon 54844800
Telefax 54844848

www.stam.dk

19. august 2003

GEW

j.nr. 8-50-11-4-2000

Direkte 54844852

Hørings svar vedr. screening af mulige arealer for udbud af havvindmøller

Energistyrelsen har i forbindelse med forberedelserne af muligt udbud af havmøller, indkaldt ideer og forslag til indholdet af en kommende VVM-redegørelse. Den igangværende screening omfatter en række alternative muligheder, herunder et område ved Kriegers Flak beliggende i Østersøen 25 km øst for Møn.

Storstrøms Amt er enig i, at udbygningen med vindkraft i Danmark skal ske gennem etablering af havbaserede vindmølleparker.

Energistyrelsen har medsendt en screeningsrapport af august 2003. På side 9 er vist 10 potentielle udbygningsområder i Danmark. Amtet er enig i screeningsrapportens konklusion (side 8) vedr. havmølleparker i udbygningsområderne ved Gedser og Rødsand.

For så vidt angår en placeringsmulighed ved Kriegers Flak lægger Storstrøms Amt vægt på, at følgende forhold bliver tilgodeset i en evt. kommende VVM-proces:

- at risikoen for kollisioner med skibe, som kan forurene farvandene i amtets kystnære områder, bør mindskes. Vedrørende forslag til placering af nye havparker ved Kriegers Flak, vil det derfor være nødvendigt, at Miljøministeriet og Energistyrelsen sikrer, at der foretages en nøje risikovurdering vedr. sejladsikkerheden i området og en risikovurdering vedr. faren for forurening af de kystnære områder i Storstrøms Amt. Der henvises til vores sårbare kystområder og til Baltic Carriers kollision den 29. marts 2001 i farvandet ud for Møn hvor der strømmede 2700 tons bunkerolie ud på de lavvandede kystområder i Storstrøms Amt. Risikovurderingen forudsættes at omfatte virkningen af den samlede opstilling dvs. den danske, den svenske og den tyske havmøllepark (kumulation med andre projekter).

- at Møns Klint og den kommende nationalpark Møn ikke må påvirkes i negativ retning gennem visuelle forstyrrelser af udsigten over havet fra klinten. I forbindelse med screeningen af det danske forslag til en havmøllepark på Kriegers Flak er der foretaget en visualisering. Denne viser, at en havmøllepark i dette farvand i en afstand af 26 km fra Møns Klint, vil være et klart synligt element i horisonten set fra toppen af Møns Klint og fra Stevns Klint. Det kan ikke på forhånd udelukkes, at den svenske havmøllepark i en afstand af 27 km vil være et klart synligt element. Storstrøms Amt foreslår derfor, at der, i forbindelse med den danske og svenske VVM-redegørelse, skal foretages en visualisering og vurdering af

den samlede visuelle påvirkning fra såvel den tyske, den svenske og den danske havmøllepark på Kriegers Flak (kumulation med andre projekter). Det foreslås at visualiseringen af parkerne også omfatter den visuelle påvirkning fra lysafmærkning om natten.

2/2

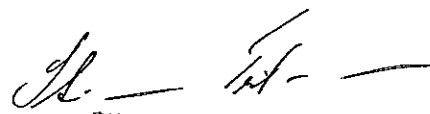
- at der ikke må ske en negativ påvirkning af fiskebestanden i det berørte havområde så der opstår risiko for forringelse af de lokale erhvervsfiskeres muligheder i området. Der henvises til at området er en vigtig fiskeplads for bl.a. erhvervsfiskerne i Rødvig og Klintholm havne.

Det kan oplyses, at amtet har anmodet Miljøministeriet om at varetage ovennævnte synspunkter gennem deltagelse i de planlagte samråd om den svenske miljøkonsekvensbeskrivning, jfr. Naturvårdsverkets brev af 13. maj 2003.

Kopi til:
Miljøministeriet, Kommunerne i amtet.

Venlig hilsen

ÓTTO JENSEN
UDVALGSFORMAND

Stina Teilmann-Ibsen
Souschef
Teknik- og Miljøforvaltningen

STORSTRØMS AMT

Udvalget for Teknik- og Miljø

Miljøministeriet
Departementet
Højbro Plads 4
1200 København K

Storstrøms Amt
Parkvej 37
4800 Nykøbing F.

Telefon 54844800
Telefax 54844848

www.stam.dk

Høringssvar vedr. placeringsmulighed for en havmøllepark i den svenske økonomiske zone på Kriegers Flak

Miljøministeriet har i brev af 8. juli 2003 fremsendt en høring om miljøkonsekvensvurdering af Eurowind AB's planer om at opføre ca. 200 vindmøller indenfor den svenske økonomiske zone på Kriegers Flak. Det fremgår af henvendelsen, at et antal på 180 – 220 møller med en maksimal højde på 180 meter påtænkes placeret i en afstand af 27 km fra Møns Klint. Projektet forudsætter at den svenske stat fremlægger en VVM-redegørelse og giver danske myndigheder mulighed for at udtale sig til forslaget.

I den anledning kan det oplyses, at Storstrøms Amt lægger vægt på, at følgende forhold bliver tilgodeset i den svenske planlægningsproces:

- at risikoen for kollisioner med skibe, som kan forurene farvandene i amtets kystnære områder, bør mindskes. Vedrørende forslag til placering af nye havparker ved Kriegers Flak, vil det derfor være nødvendigt, at Miljøministeriet og Energistyrelsen sikrer, at der foretages en nøje risikovurdering vedr. sejladsikkerheden i området og en risikovurdering vedr. faren for forurening af de kystnære områder i Storstrøms Amt. Der henvises til vores sårbare kystområder og til Baltic Carriers kollision den 29. marts 2001 i farvandet ud for Møn hvor der strømmede 2700 tons bunkerolie ud på de lavvandede kystområder i Storstrøms Amt. Risikovurderingen forudsættes at omfatte virkningen af den samlede opstilling dvs. den danske, den svenske og den tyske havmøllepark (kumulation med andre projekter).
- at Møns Klint og den kommende nationalpark Møn ikke må påvirkes i negativ retning gennem visuelle forstyrrelser af udsigten over havet fra klinten. I forbindelse med screeningen af det danske forslag til en havmøllepark på Kriegers Flak er der foretaget en visualisering. Denne viser, at en havmøllepark i dette farvand i en afstand af 26 km fra Møns Klint, vil være et klart synligt element i horisonten set fra toppen af Møns Klint og fra Stevns Klint. Det kan ikke på forhånd udelukkes, at den svenske havmøllepark i en afstand af 27 km vil være et klart synligt element. Storstrøms Amt foreslår derfor, at der, i forbindelse med den danske og svenske VVM-redegørelse, skal foretages en visualisering og vurdering af den samlede visuelle påvirkning fra såvel den tyske, den svenske og den danske havmøllepark på Kriegers Flak (kumulation med andre projekter). Det foreslås at visualiseringen af parkerne også omfatter den visuelle påvirkning fra lysafmærkning

19. august 2003

GEW

j.nr. 8-50-11-4-2000

Direkte 54844852

Ryan Zeiler Thomassen (ENS)

Fra: Pia C. Jensen (ENS)
Sendt: 19. september 2003 10:52
Til: Steffen Rønsholdt Nielsen (ENS); Maria Hagen Jørgensen (ENS); Kristine Kühn Hove (ENS)
Cc: 3 - ENS Journal
Emne: VS: vedr. Energistyrelsens screening af mulige arealer for udbud af havvindmøller

Bedes journaliseres på 5337-0029.

Mvh Pia

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Jørgen Erik Larsen [mailto:JLN@ag.aaa.dk]
Sendt: 19. september 2003 11:33
Til: pcj@ens.dk
Cc: POUL NORDEMANN; Vibeke Borg
Emne: vedr. Energistyrelsens screening af mulige arealer for udbud af havvindmøller

Vedr. Energistyrelsens screening af mulige arealer for udbud af havvindmøller

Det fremsendte materiale har været til høring i relevante afdelinger i Natur og Miljøkontoret, Århus Amt.

Miljømæssige konsekvenser

Århus Amt har ingen kommentarer. Det forventes at overvågningsprogrammerne i forbindelse med vindmølleparkerne Horns Rev og Rød Sand vil kunne danne grundlag for udarbejdelse af de mest muligt miljøneutrale tekniske løsninger.

Visuelle konsekvenser

Den ubrudte kimning er et væsentligt æstetisk element i det danske kystlandskab. Havvindmøller bør derfor placeres så langt til havs, at de ikke er synlige fra kysten ved normalt sigt

Det viste eksempel på placering af en vindmøllepark mellem Læsø og Anholt giver ikke anledning til bemærkninger. Der må imidlertid tages forbehold for placering af en vindmøllepark i områdets sydvestligste hjørne nærmest Norddjursland.

Endelig bør der under ingen omstændigheder åbnes mulighed for at placere en havvindmøllepark nærmere Anholt end 12,5 Km.

Venlig hilsen

Jørgen Erik Larsen

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

ENERGISTYRELSEN
J. nr. 5337-0029
 Journaliseret
29 AUG. 2003

Sagsbeh.: MHJ
Kopi / cirk.:
Andre bem.: ad 32

Den: 27. august 2003
Sagsbehandler: pg/mt
Sagsnummer: 308152
Telefonnummer: 96 22 50 01
E-mail: es@frederikshavn.dk

Frederikshavn kommunes bemærkninger til styrelsens screening af mulige arealer for et udbud

Det er med stor interesse, at vi har gennemgået den fremsendte screeningsrapport for mulige lokaliseringer af vindmølleparker på søterritoriet. Det er betryggende at se en proces, hvor miljø- og naturinteresserne bliver hørt og vurderet, før der tages så store beslutninger, som at etablere en vindmøllepark på søterritoriet. En beslutning, der når den er truffet formentlig står ved magt i møllernes levetid, det vil sige et sted mellem 20 og 30 år.

Her i Frederikshavn følger vi processen med særlig interesse, idet etablering af en offshore vindmøllepark ved Læsø længe har indgået som et vigtigt element i kommunens bestræbelser for at skabe gode rammebetingelser for vindmølleindustrien i området.

Siden tilbagegangen i værftsindustrien startede for en del år siden, har vi på mange måder søgt at skabe nye arbejdspladser i byen.

Som beskrevet i vor strategiplan, som er udarbejdet i et samarbejde mellem kommunen, Nordjyllands amt, Arbejdsmarkedsrådet, Erhvervs- og boligstyrelsen og Økonomi- og erhvervsministeriet, satser vi en del på offshoreområdet, herunder offshorevindenergi.

Værftet producerede en overgang en del komponenter til vindmøllebranchen, kommunen skabte det planlægningsmæssige grundlag for 4 forsøgsmøller på havnen i Frederikshavn og i privat regi etableredes en forskningsvirksomhed til indsamling af viden og udvikling af offshore-energianlæg.

Næste skridt for os er etablering af vindmølleparken syd for Læsø, idet vi er af den opfattelse, at dette projekt både i en anlægsfase og i den efterfølgende driftsfase vil være til gavn for beskæftigelsen i området, herunder også på Læsø.

Konkret er det forsknings- og udviklingskompetencen, der knytter sig til produktion og drift, som vi ønsker lokaliseret i Frederikshavn-området. Det er et led i vore bestræbelser på at ændre arbejdsmarkedet i Frederikshavns- området i en videnbaseret og teknologisk retning.

Som nævnt har kommune og erhvervsliv i fællesskab skabt de rammer, som giver vindmøllebranchen mulighed for at afprøve ny teknologi, nye materialer og logistik på ”prøvestande” tæt på land og med frihed til, indenfor de godkendelser der foreligger, at opsætte- og nedtage møller af forskellig fabrikat og udseende.

Disse muligheder har vindmøllebranchen efterlyst i mange år.

Det næste skridt for os er, at der på søterritoriet gives mulighed for at etablere et lignende forsøgsfelt i større skala og med de rigtige naturgivne forhold til havs.

Under forudsætning af at resultatet af screeningen af Læsø Syd, ikke er diskvalificerende i forhold til de øvrige tre felter, eller at de natur og miljømæssige vurderinger står forholdsvis lige, vil vi anbefale, at der, når der udpeges områder, ud over de energipolitiske overvejelser også medtages erhvervspolitiske og forskningsmæssige overvejelser i processen.

I overensstemmelse med regeringens landsplanudmeldinger om sikring af udkantområder og regeringens vækststrategi, vil vi af hensyn til områdets vanskelige beskæftigelsesmæssige situation, og vore forsøg på en omstilling af erhvervssituationen fra et område med lavteknologiske arbejdspladser på værfterne, til videntunge arbejdspladser indenfor offshoreområdet, indstille:

- at Læsø udpeges som det første udbudsområde
- at det i udbuddet sikres at der kan foretages forskning og udvikling, enten i et geografisk defineret område eller som et antal prøvestande, juridisk beskrevet i vilkår for udbud

Foranlediget af en korrespondance mellem borgmestrene på Læsø og i Frederikshavn, Økonomi- og Erhvervsministeren og ministeren for Viden- skab, forskning og udvikling, blev der den 21. august 2003 afholdt møde mellem Energistyrelsen, Frederikshavn kommune, Læsø og MBD offshore Power.

Styrelsen fik en beskrivelse af de erhvervspolitiske og beskæftigelsesmæs- sige initiativer, der er blevet taget og en detaljeret beskrivelse af de forsk- nings- og udviklingsmæssige aspekter i etablering af et forsøgsfelt ved Læsø, herunder en beskrivelse af det tætte samarbejde mellem kommu- nen, de private aktører i MBD og Aalborg Universitet.

Man meldte dog klart ud, at der ikke kunne ændres i grundlaget for udbud i forhold til det der ligger nu.

Det skal ikke afholde os fra at bringe vore ønsker frem i forbindelse med screeningsprocessen, idet vi er overbevist om, at der kan findes en løsning, der ikke fordyrer energiprisen for erhvervslivet eller den almindelige forbruger, men som er til gavn for offshorebranchen, en branche der i den globale konkurrence vil få det svært, hvis deres forsknings- og udviklingsmæssige rammebetingelser ikke forbedres.

Vi deltager gerne i overvejelser til en sådan løsningsmodel.

Vi tillader os at vedlægge følgende:

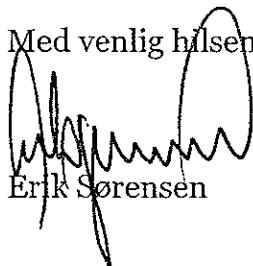
- brev af den 3. juni 2003 fra Frederikshavn kommune til Økonomi- og erhvervsminister Bent Bendtsen, Ministeren for videnskab, forskning og udvikling Helge Sander med kopi til Miljøminister Hans Christian Schmidt
- notat med beskrivelse af ideerne bag et forsknings- og forsøgsfelt ved Læsø
- Ministerens svar af den 23. juni 2003.

På kommunens hjemmeside www.frederikshavn.dk under "Projekter" ligger Frederikshavnsområdets strategiplan mod 2005. Den er udarbejdet i et samarbejde mellem kommunen, Nordjyllands amt, Arbejdsmarkedsrådet, Erhvervs- og boligstyrelsen og Økonomi- og erhvervsministeriet.

Kopi af dette brev er sendt til
Økonomi- og erhvervsminister Bent Bendtsen,
Ministeren for videnskab, forskning og udvikling Helge Sander
Miljøminister Helge Sander

Læsø kommune, att. borgmester Olav Juul
Nordjyllands Amt, att. amtsborgmester Orla Hav

Med venlig hilsen

Erik Sørensen

Notat

Kort præsentation af forslag om etablering af "Verdens største forsøgslaboratorium og udstillingsfelt for offshorebaseret vedvarende energi.

Læsø-Syd feltet som forsknings- og produktionsfelt af vedvarende energi.

Baggrunden for dette notat er ønsket om at få skabt et unikt forsøgs- og udstillingsfelt indenfor offshore baseret vedvarende energi, der kan være med til at profilere Danmark forskningsmæssigt og industrielt helt i front på den globale arena.

Forslaget koncentrerer sig om de forsknings- og udviklingsmæssige perspektiver, idet nyskabelsen ligger heri. Selve den del af feltet som skal udgøre det almindelige produktionsfelt kan antageligt følge de gængse procedurer der måtte blive udarbejdet i forbindelse med et udbud.

Forslaget er således i realiteten todelt: Et almindeligt produktionsfelt og et forsknings- og udviklingsfelt. I praksis kan det formodes, at der vil være store fordele ved at samtænke de to felter.

Forslaget bygger på en antagelse om, at skal en industri være helt i front, skal der opbygges og arbejdes langsigtet ud fra stærke og tillidsfulde relationer mellem erhvervsliv og forskningssmiljøer.

Forslaget bygger desuden på den antagelse, at samarbejdet mellem det offentlige og det private kan skabe store synergieffekter. Dette forslag indebærer således en væsentlig styrkelse af forsknings- og udviklingsindsatsen til gavn for både forskningen og industrien, uden at det offentlige skal være den store finansieringspartner heri.

Forslaget har inden for det sidste års tid som idé været forelagt de energipolitiske ordførere hvor det har mødt konstruktiv interesse.

Forslaget har været debatteret lokalpolitisk og vundet gehør og støtte. Forslagets realisering forventes at kunne medføre væsentlige både direkte relaterede og afledede erhvervsaktiviteter i Nordjylland, ikke mindst i Frederikshavn og på Læsø der p.t. befinder sig i en vanskelig erhvervmæssig situation. Aalborg og Aalborg universitet forventes tilsvarende at kunne høste stor gavn af forslagets realisering både direkte og indirekte.

Set ud fra en lokal/regional erhvervsudviklingsmæssig synsvinkel er det vigtigt at have en "vare på hylden" der efterspørges, og som vurderes at have en lang efterspørgselsperiode. Et overordnet landspolitisk tilsagn om medvirken til realisering af forslaget vil derfor have stor lokal/regional værdi. De konkrete og praktiske problemstillinger i forbindelse med den konkrete realisering af forslaget forestilles efterfølgende behandlet mellem de involverede instanser.

Beskrivelse

Forskningen og udviklingen inden for offshore vindmøller er kun i sin spæde start, og stadig i stort omfang bundet til traditionelle løsninger baseret på erfaringer fra onshore vindmøller, og offshore frembringelser inden for olie og gas.

Notat

Kort præsentation af forslag om etablering af "Verdens største forsøgslaboratorium og udstillingsfelt for offshorebaseret vedvarende energi.

Som et helt centralt element i bestræbelserne fremover vil der være behov for at kunne gennemføre forsknings- forsøgs- og udviklingsarbejder der baserer aktiviteterne og dataopsamlingerne på fuldskalaforsøg og reality vilkår.

Forsøgs- og udstillingsfelter der egner sig til dette formål er stort set ikke eksisterende i dag.

Det foreslås at Danmark positionerer sig ved at etablere "Verdens største forsøgs- og udstillingsfelt for offshore baseret vedvarende energi". Etableringen sker i et udlagt havområde der også skal fungere som et traditionelt "produktionsfelt"

Feltet vil være enestående i verden både ud fra et forskningsmæssigt, industrielt og profileeringsmæssigt synspunkt.

Feltet kan etableres som et pilotprojekt f.eks. i forbindelse med Læsø-Syd feltet, og vil gennem en unik samarbejdsrelation mellem det offentlige og det private sikre, at der genereres forsknings- og konkurrenceforbedrende udviklingsresultater.

Forsknings- og udviklingsaktiviteterne vil rumme både energi- miljø- og erhvervsudviklingsmæssige tilgange.

Den nordjyske kompetence på området : Offshore baseret vedvarende energi er ganske betydelig. Eksempelvis har dels Aalborg universitet arbejdet intens indenfor dette forskningsområde over en lang periode og samlet deres ekspertise i et center WEST, dels har udviklingselskabet: MBD Offshore Power allerede nu opnået resultater indenfor nye fundamentsløsninger der har givet genlyd verden over, dels er der i Elsam regi opført fire prototype havvindmøller ud for Frederikshavn havn som MBD Offshore Power har rådighed til for forsknings- og udviklingsaktiviteter i årene fremover, dels har ingeniørfirmaet MarCon en unik ekspertise på design og beregningsområdet, og dels har Bladt Industries stor erfaring med offshore konstruktioner. Desuden har selskaberne Ørskov , Bladt Industries, Elsam, MarCon og Novasion dannet MBD Offshore Power med en unik aktionærbestemmelse om, at selskabet dels skal søge samarbejder med udviklingsfokuserede virksomheder og forskningsmiljøer, og dels geninvestere i ny forskning og udvikling i en lang årrække fremover. Sidstnævnte har bl.a. betydet, at MBD Offshore Power har etableret en samarbejdsrelation med Center WEST, Aalborg universitet, og at en række nye forsknings- og udviklingsprojekter inden for et bredt felt af havvindmøller er under forberedelse, ligesom kontakter til en række betydelige virksomhedsaktører på den globale arena er etableret.

Nordjylland mener således at have kompetencen, initiativet og det erhvervmæssige behov for at stå i spidsen for en realisering af Læsøfeltet både som produktionsfelt og som forsknings- forsøgs- og udstillingsfelt.

Væsentlige afledede virkninger af realiseringen af dette forslag vil være, at der skabes grobund for en betydelig lokal/regional erhvervsudvikling på flere fronter i et område der på mange måder ellers har det svært.

Notat

Kort præsentation af forslag om etablering af "Verdens største forsøgslaboratorium og udstillingsfelt for offshorebaseret vedvarende energi.

Eksempler på mulig spin-off

Hvad kan det betyde for Nordjylland at være nærmeste nabo til Verdens største forsøgs- og udstillingsfelt for offshore baseret vedvarende energi ?

Først og fremmest vil "Verdens største forsøgs- og udstillingsfelt af offshore baseret vedvarende energi" etableret som Læsø_Syd feltet betyde, at Læsø som Ø og Nordjylland som landsdel bliver verdenskendt indenfor de kredse der beskæftiger sig med vedvarende energi. Det er vigtigt i den forbindelse at bemærke, at profileringen sker overfor et globalt marked med hovedvægten lagt på de såkaldte rige stater, og overfor en branche i ekspansiv vækst. Markedsværdien heraf må betragtes som overordentlig stor.

Første etape i etableringen af Læsø- Syd feltet vil være opførelse af havvindmøller til eksempelvis produktion af et passende antal MW beregnet til drift og sikring af anlægsinvesteringen m.v. Opførelsen heraf vil i ca. et til to år medføre en betydelig aktivitet både med hensyn til udslibning og montage, og mange lokale underleverandører vil sandsynligvis blive engageret i opgaven.

Forskning og udvikling der baserer sig på at skabe konkrete løsninger, der kan udnyttes kommercielt indenfor en kortere tidshorizont, vil siden hen skabe et dynamisk forsknings- og udviklingsmiljø der vil fremme landsdelens renommé som videnbaseret indenfor området.

I forbindelse med forsøgsfeltet vil der udvikle sig en livlig daglig aktivitet i forbindelse med de forskellige virksomheder og forskningsmiljøers afprøvninger af nye løsninger .

Efterhånden som forsøgsfeltet udvikler sig, vil der være stor sandsynlighed for at nøglevirksomheder placerer dele af deres udviklingsafdelinger i tæt tilknytning til "forsøgslaboratoriet", medens andre vil udstationere højtuddannet personale i projektperioderne.

Der vil blive opbygget en permanent base for fagkompetence både på de forsknings-, udviklingsmæssige og industrielle områder. Områder der vil være af en helt enestående karakter, og som kan udvikle en selvforstærkende karakter. Det må forventes, at hovedparten heraf vil blive koncentreret om Aalborg Universitet og eventuelt Frederikshavn.

Det kan forventes, at en del af de gennemførte projekter vil resultere i etablering af design, konstruktion, produktion, samlemontage, udslibning og installering . Opførelse af havvindmøller vil i de kommende år løbe op i milliarder af kroner. Denne

Notat

Kort præsentation af forslag om etablering af "Verdens største forsøgslaboratorium og udstillingsfelt for offshorebaseret vedvarende energi.

effekt af udviklingsprojekterne vil i betydeligt omfang kunne komme Nordjylland til gode.

Efterhånden som forsøgsfeltet bliver udbygget med forskellige prototypekonstruktioner suppleret med mindre serier af "demonstrationsopstillinger", vil feltet udvikle sig til et unikt udstillingsfelt på verdensplan. Den afledede virkning heraf vil eksempelvis være en betydelig erhvervsturisme, der vil strække sig over hele året. Fagfolk af meget forskellig observans fra hele verden vil jævnligt besøge feltet for at besigtige og sammenligne forskellige løsningsforslag, og finde den løsning der passer bedst til deres behov. Efterhånden som feltet udbygges, og har meget at byde på, må det antages, at der her vil blive tale om en betydelig mængde mennesker.

Et udbygget forsøgsfelt vil også skabe basis for afholdelse af internationale konferencer og udstillinger. Sammenlignelige konferencer og udstillinger indenfor offshore industrien og vindenergien viser, at der her er tale om et besøgsantal på mange tusinde mennesker typisk over en periode på 5-7 dage. Det særlige ved de her nævnte konferencer og udstillinger er imidlertid, at stedet rummer Verdens største forsøgs- og udstillingsfelt = Læsø- Syd feltet. Man må formode, at en meget stor del af de besøgende ønsker at se og opleve dette felt. Der skal med andre ord ud over de almindelige udstillings- og konferenceaktiviteter arrangeres ture til feltet med de afledede virkninger dette kan have.

I en helt anden boldgade ses Læsø- feltet som en oplagt mulighed for at etablere Læsø som en vedvarende energi-Ø, med de fordele dette kan give bl.a. i form af etablering af en række afledede projekter, herunder eventuelt også EU projekter, der underbygger og understøtter Læsø som vedvarende energi-Ø. Eller måske i et større perspektiv, som en Ø der på en pragmatisk måde låner og udnytter naturens produkter og aflevere det lånte igen uden unødige unaturlige efterladenskaber .

Som et eksempel på et muligt projekt i forbindelse med forsøgsfeltet kan skitse-mæssigt nævnes følgende ideoplæg:

Forsøgsmøllerne i forsøgsfeltet producerer strøm, der alt efter markedet afregnes til forskellige priser. Da Læsø udgør en klart afgrænset geografisk enhed, kan der med statens positive medvirken gennemføres et forsøg over en årrække, der kan afdække de samfundsmæssige fordele og ulemper ved at udnytte strømmen i forhold til de varierende markedspriser på en anden måde end de nugældende regler og love i praksis giver mulighed for.

Populært sagt gennemføres et forsøg, hvor strømmen fra forsøgsmøllerne omsættes via en "dypkoger" til varme i Byrums fjernvarmeanlæg når markedsprisen gør dette fordelagtigt for forbrugeren. Samtidig foranstalles et parallelt forsøg, hvor man kombinerer eksempelvis en internetbaseret løsning til de enkelte husstande på Læsø der betjener sig af centralvarme, således at den enkelte husstand via et program (box) selv kan købe strøm til opvarmning af en centralvarmvandsbeholder når dette af husstanden anses for fordelagtigt ud fra forskellige individuelle parametre, husstanden

Notat

Kort præsentation af forslag om etablering af ”Verdens største forsøgslaboratorium og udstillingsfelt for offshorebaseret vedvarende energi.

selv har valgt (eller husstanden kan vælge at blive opkoblet på et program der automatisk vælger hvor energien skal kanaliseres hen ud fra forskellige kriterier) . Målet i et sådant forsøg vil være, at den enkelte husstand og øen henter mindst mulig energi ud fra, og optimerer energien fra møllerne ud fra de præmisser der tjener den enkelte husstand og øen bedst. Et interessant træk i et sådant forsøg vil være, at man i perioder og/eller husstandsantal kan ændre ”spillereglerne” for energivalg. Gennem forsøg af denne karakter opsamler man viden og erfaringer, der kan være med til at skabe et beslutningsgrundlag for den mest hensigtsmæssige udnyttelse af energi set ud fra den enkelte, lokalsamfundet og samfundets synsvinkel.

Som nævnt er ideen kun skitse-mæssigt berørt, og skal præciseres og udbygges hvis den skal realitetsbehandles, men den skulle gerne illustrere mulighederne for at gå nye veje, når man udgør et lokalt afgrænset område.

Økonomi- og Erhvervsministeriet
Att. minister Bent Bendtsen
Slotholmsgade 10-12
1216 København K

Den: 3. juni 2003
Sagsbehandler: NGBOPG
Sagsnummer: 308152
Telefonnummer: 96 22 50 12
E-mail: petergroen@frederikshavn.dk

Ministeriet for videnskab, forskning og udvikling
Att. minister Helge Sander
Bredgade 43
1260 København K

Kopi til: Miljøminister Hans Christian Schmidt

Erhvervs- og kompetanceudvikling indenfor offshoreenergi i Nordjylland

Frederikshavnsområdet har, med lukning af en række store virksomheder gennem de seneste år, indsat store ressourcer på at imødegå en stor arbejdsløshed, en tilbagegang i befolkningen og en fraflytning fra området.

I en tid hvor det øvrige land har haft fremgang, har vi i Nordjylland – og mest markant i Frederikshavns-området – en udviklingsmæssig stagnation og et fald i beskæftigelsen.

Tilsvarende har Læsø, som en lang række af de øvrige Ø-kommuner, meget begrænsede vækstmuligheder. Fiskerierhvervet og turismen er her de væsentlige erhverv.

For at imødegå denne udvikling har vi, som et led i vor strategi for den fremtidige erhvervsudvikling i området, satset meget på at opnå en styrkeposition på det maritime område.

Det drejer sig her om at fastholde og udvikle servicefunktioner og kompetencer over for søfarten, og som noget nyt en satsning på at tilføre området og dets virksomheder vækstmuligheder indenfor den offshorebaserede vedvarende energi. Læsø forventer ved en igangsætning af forsknings- og forsøgsfeltet, at få en central rolle når det gælder tilsyn og vedligeholdelse af møllerne. Både i et forskningsfelt og på lidt længere sigt når hele feltet er i drift.

Igennem en årrække er der i Frederikshavn forsøgt etableret et forsknings- og videntcenter vedrørende havvindmøller. Dette initiativ er nu lykkedes, idet MBD Offshore Power A/S er etableret af en række nordjyske virksomheder og Elsam.

Herudover er tilknyttet Aalborg Universitet gennem "Center for Wind Energy Structures".

Selskabet er stiftet med henblik på forskning og udvikling af offshore energianlæg. Eventuelle overskud i selskabet udbetales ikke til aktionærene, men anvendes til udvikling og forskning.

Det første synlige bevis på selskabets aktiviteter, er opførelsen af fire offshore-forsøgsmøller på havnen i Frederikshavn. De er nu i drift og danner den første fysiske og økonomiske ramme for forskningen.

Initiativet kunne imidlertid udvikles ved at anvende en mindre del af det samlede planlagte Læsø-Syd felt til "Verdens største forsøgs-, udviklings- og udstillingsfelt for offshore baseret vedvarende energi". Behovet for et sådant felt med mulighed for fuld-skala-forsøg på "reality-vilkår" vil i de kommende år blive betydeligt, idet der i dag ikke er et sådant felt til rådighed for producenter og forskere. Hertil kommer at den danske vindmøllebranche i de kommende år vil blive presset på eksportmarkederne, idet der er kommet nye store kapitalstærke operatører på banen. En vigtig forudsætning for at dansk vindmølleindustri kan fastholde sin markedsandel, er at rammebetingelserne for deres forskning og udvikling styrkes.

På denne baggrund har Frederikshavn og Læsø valgt at satse på at få del i den udvikling, der kan blive en konsekvens af etablering af et forsøgsfelt ved Læsø, idet det dog er klart at de to kommuners forventninger til den udviklings- og beskæftigelsesmæssige effekt er forskellige.

Da vi igennem pressen er blevet bekendt med, at der i regeringen netop i disse dage, planlægges et udbud af den næste havvindmøllepark, vil vi hermed anmode om et møde, hvor vi overfor jer som Økonomi- og erhvervsminister og minister for videnskab, teknologi og udvikling får lejlighed til at uddybe vore synspunkter.

Vi vil kunne stå til rådighed med meget kort varsel.

Med venlig hilsen

Erik Sørensen
Borgmester

**Frederikshavn
kommune**

Olav Juul
Borgmester

Læsø kommune

PS. Vi tillader og at vedlægge et notat med en kort præsentation af idégrundlaget for et "Forsknings- og forsøgsfelt" ved Læsø.

ØKONOMI- OG ERHVERVSMINISTERIET

Borgmester Erik Sørensen
Frederikshavn kommune
Rådhus Allé 100
9900 Frederikshavn

SKANNET

24 JUNI 2003

~~312974~~ 313110/308152

CTF./DOK.NR.

MODTAGET

24 JUNI 2003

BYRÅDSSEKRETARIATET

ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTEREN

ENS 504-0124

23 JUNI 2003

ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Tlf. 33 92 33 50

Fax 33 12 37 78

CVR-nr. 10 09 24 85

oem@oem.dk

www.oem.dk

Kære Erik Sørensen

Tak for dit brev af 28. maj 2003, hvori du og borgmester Olav Juul Gaarn Larsen peger på erhvervs- og kompetenceudviklingen indenfor offshore-energi i Nordjylland. Jeg besvarer jeres henvendelse på både viden- skabsministerens og egne vegne.

Jeg finder de initiativer, som Frederikshavn og Læsø kommune har igangsat, meget interessante. Der er ingen tvivl om, at initiativerne er til gavn for lokalsamfundene i området.

Som du ved, offentliggjorde regeringen for nylig en regional vækststrate- gi, der skal medvirke til at sikre, at det bliver mere attraktivt at arbejde og bo blandt andet i Frederikshavn og på Læsø. Desuden har en del af mit ministerium – Erhvervs- og Boligstyrelsen – blandt andet sammen med Læsø Kommune set på udviklingsmulighederne på Læsø, hvilket har re- sulteret i en samlet erhvervsstrategi for Læsø. Regeringen er således op- mærksom på de vanskeligheder, som yderområderne står overfor.

I forbindelse med jeres tanker om udvikling inden for offshore-området vil jeg gerne pege på Offshore Center Danmark og Viden- og Kompeten- cecenter for Vindenergisektoren, som er opstartet ved hjælp af ordningen regionale vækstmiljøer under ministeren for Videnskab, Teknologi og Udvikling. De to centre kan eventuelt være behjælpelig med råd og vej- ledning inden for vindmøller og offshore. Du er velkommen til at kon- takte de to centre på henholdsvis telefonnummer 79 13 71 00 og 96 29 63 62.

For så vidt angår udbuddet af en havvindmøllepark forventer jeg, at dette igangsættes i slutningen af 2003. Det bliver et åbent EU-udbud om etab- lering af en havvindmøllepark på 150 MW, hvor interesserede investorer på lige konkurrencevilkår kan byde ind på udbuddet. Idriftsættelsen af parken forventes at ske i løbet af 2007. Du er velkommen til at tage kon-

takt til Energistyrelsen på telefonnummer 33 92 67 00 for en uddybning af det, jeg har beskrevet om udbuddet af havvindmølleparken.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Bendt Bendtsen'. The signature is fluid and cursive, with a large initial 'B'.

Bendt Bendtsen

Enslydende brev er sendt til borgmester Olav Juul Gaarn Larsen.

LÆSØ KOMMUNE

Doktorvejen 2, Byrum
9940 Læsø
Tlf. 98 49 13 00
Telefax 98 49 14 06
Postkonto 648-1264

Den 26. august 2003

J.nr. 73-4-5-2 BJ
I:\Teknisk\BREVE\Energistyrelsen -
havvindmøller.DOC

Sagsbehandler
Jan Kjærgaard

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

ENERGISTYRELSEN
J. nr. 5337-0029
 Journaliseret

27 AUG. 2003

Sagsbeh.. MHJ
Kopi / cirk..
Andre bem.. *lt* 27

Screening af mulige arealer for et udbud af havvindmøller

Til brug for screening af mulige arealer for et kommende udbud af havvindmøller har Energistyrelsen ved brev af 2. august 2003 indkaldt kommentarer samt ideer og forslag til indholdet af en kommende VVM-redegørelse fra myndigheder og offentligheden.

Af den fremsendte rapport fremgår, at et område syd for Læsø skal indgå i screeningen, der skal afdække, hvorvidt området skal indgå i det kommende udbud.

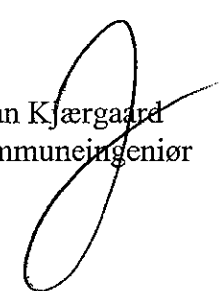
I den anledning skal det herved meddeles, at teknik- og miljøudvalget i Læsø Kommune på sit møde den 25. august 2003 vedtog at indstille til kommunalbestyrelsen, at man ikke ønsker området udpeget på det foreliggende grundlag. Forudsætningen for en senere positiv stillingtagen vil være, at der forinden er foretaget seriøse og uvildige undersøgelser af effekten for fiskeriet, både for så vidt angår det kommercielle fiskeri som opvækstområder for fiskeyngel.

Det skal samtidig bemærkes, at der i forlængelse af kommunalbestyrelsens behandling af sagen på sit møde den 8. september 2003 eventuelt kan komme supplerende bemærkninger.

Venlig hilsen

Olav Juul Gaarn Larsen
Borgmester

Jan Kjærgaard
Kommuneingeniør

Åbningstider:
Mandag - Onsdag: 09.00 - 14.00
Torsdag: 09.00 - 17.00
Fredag: 09.00 - 12.00

Telefontider:
Mandag - Onsdag: 08.00 - 15.30
Torsdag: 08.00 - 17.30
Fredag: 08.00 - 13.00

Energistyrelsen
Michael Schilling
Amaliegade 44
1256 København K.

19 SEP. 2003

Sagsbeh. *MAS*
Kopi / cirk. .
Andre bem. *akt 74*

Byrådet

Dato 18.09.2003 Sagsbehandler jok
Deres ref. Direkte: 47784415
Vor ref. 2003/04187 Telefax nr. 47784090
E-mail. tekmail@frederiksvaerk.dk

Høringsvar for nye havvindmøller

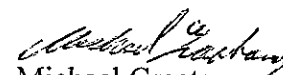
Energistyrelsen har i begyndelsen af august udsendt et høringsmateriale for mulige nye havvindmølleparker i Danmark. Specielt havvindmølleparken ved Lysegrund nord for Hesselø er interessant, da den kan anes fra nordkysten i Frederiksværk Kommune.

Tidsfristen for høringen var kort, hvor Frederiksværk Kommune er kommet med et foreløbigt svar efter behandlingen i Udvalget for Teknik og Miljø.

Sagen er nu behandlet i Byrådet, og Frederiksværk Kommune tager planerne for nye havvindmølleparker til efterretning uden kommentarer.

Med venlig hilsen

Helge Friis
Borgmester

Michael Graatang
kommunaldirektør

Energistyrelsen
Michael Schilling
Amaliegade 44
1256 København K.

ENERGISTYRELSEN
J. nr.
 Journaliseret

08 SEP. 2003

Sagsbeh..
Kopi / cirk.:
Andre bem.:

Teknisk Forvaltning

Dato 04.09.2003 Sagsbehandler jok
Deres ref. Direkte: 47784415
Vor ref. 2003/04187 Telefax nr. 47784090
E-mail. tekmail@frederiksvaerk.dk

Foreløbigt svar på høring

Udvalget for Teknik og Miljø behandlede sagen på sit møde den 27. august.

Sagen går nu videre til Økonomiudvalget og Byrådet. I vil få et endeligt svar snarest efter byrådsmødet den 16. september.

Udvalget for Teknik og Miljø besluttede anbefale overfor Økonomiudvalget og Byrådet, at planerne tages til efterretning. Vi vil altså ikke komme med nogen kommentarer, hvis den beslutning går uændret igennem de næste to møder.

Med venlig hilsen

Jørgen Krog
byplanlægger

Energistyrelsen
Att.: Michael Schilling
Amaliegade 44
1256 København K.

Teknisk Forvaltning

Dato 12.08.2003 Sagsbehandler jok
Deres ref. Direkte: 47784415
Vor ref. 2003/04187 Telefax nr. 47784090
E-mail. tekmail@frederiksvaerk.dk

ENERGISTYRELSEN 0029
J. nr. 5337
 Journaliseret

14 AUG. 2003

Sagsbeh. SRN
Kopi / cirk.
Andre bem. nbt 79

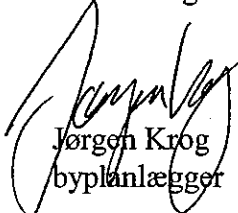
Svar på debatmaterialet om kommende havvindmølleparker

Frederiksværk Kommune har modtaget debatmaterialet om fire mulige nye havvindmølleparker, hvor det er placeringen på Lysegrund nord for Sjælland, der har vores interesse.

I har bedt om et svar senest den 1. september. Da vi skal have sagen forelagt både Udvalget for Teknik og Miljø og Byrådet, har vi først et endeligt svar efter den 15. september. Vi vil dog sende et foreløbigt svar efter det første møde (27. august).

Vi håber, at det er muligt at medtage vores svar i det videre arbejde, selv om det indkommer senere end den fastsatte frist.

Med venlig hilsen

Jørgen Krog
byplanlægger

HUNDESTED KOMMUNE
Borgmesteren

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

ENERGISTYRELSEN
J. nr. 5357-0024
 Journaliseret

01 SEP. 2003

Sagsbeh. M13
Kopi / cirk.
Andre bem. 4t 33

Dato: 29. august 2003
Sagsnr. 200301510/6
Sagsbehandler:
Frode Andersen
Lokal tlf.: 47967058

Hundested Kommunes ideer og forslag om havvindmøller

De har i brev af 2. august 2003 indkaldt idéer og forslag til den videre planlægning for havvindmølleparker, med baggrund i den vedlagte screeningsrapport. Byrådet har behandlet sagen på møde d. 25. august 2003. Byrådet har følgende synspunkter:

Generelle synspunkter:

Byrådet opfatter idéen om at øge udnyttelsen af vedvarende energi som positiv. Placering af vindmøller til havs virker fornuftig i forhold til de tilgængelige vindressourcer, og kan formodentligt, rigtigt placeret, være et flot element i landskabet.

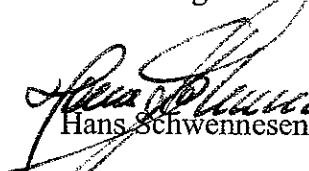
Specifikke synspunkter vedrørende Lysegrund:

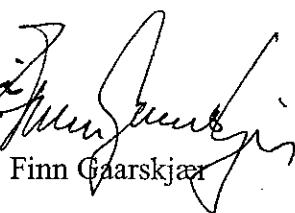
Den begrænsede eksisterende viden om Lysegrund og om konsekvenserne for de rekreative forhold på nordkysten synes at tale imod at området udbygges allerede nu. Dette synspunkt bør indgå som en faktor i screeningen.

Hvis området udvælges til udbud nu, så må en konsekvens af den begrænsede viden være, at der stilles tilsvarende mere omfattende krav til den efterfølgende VVM-redegørelse, herunder vedrørende konsekvenserne for de rekreative forhold på nordkysten. Det skal understreges, at der bør stilles krav om visualisering fra højdepunkter langs kysten.

Idet det formodes at møllerne også vil være i drift i døgnets og årets mørke timer, anbefales det, at man om muligt fravælger ideen om at placere lysafmærkning på roterende dele. Roterende lys må formodes at kunne virke voldsomt forstyrrende på oplevelsen af kystlandskabet.

Med venlig hilsen

Hans Schwennesen
Borgmester

Finn Gaarskjær
Kommunaldirektør

Teknisk Udvalg

ENERGISTYRELSEN
J. nr. 5337-0029
 Journaliseret

28 AUG. 2003

Sagsbeh. MfJ
Kopi / cirk. alt 20
Andre bem.
Dato 27-8-2003

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

J.nr.
01.01 P17, 03/9589

Sagsbehandler
BjS (bjs@stevns.dk)

Screening af mulige arealer for et udbud af havvindmøller

Ved skrivelse af 2. august 2003 har Energistyrelsen indkaldt idéer og forslag til indholdet af en VVM-redegørelse vedr. havvindmøller.

Fire områder er omfattet af screeningen, nemlig Horns Rev, Syd for Læsø, Lysegrund og Kriegers Flak.

Stevns Kommune har allerede den 4. august 2003 sendt en udtalelse til Storstrøms Amt om et svensk havvindmølleprojekt ved Kriegers Flak.

I denne sag om et evt. kommende dansk projekt ved Kriegers Flak kan Stevns Kommune henvise til den fremsendte udtalelse, hvoraf følgende fremgår:

"Det er Stevns Kommunes opfattelse, at produktion af el fra vindmøller opstillet på havet principielt er en god idé.

Men ved etablering og drift af store anlæg på havet er der risiko for forstyrrelser for dyrelivet.

Rødvig Fiskeriforening har meddelt, at de vil fremsende en protest og et erstatningskrav via Danmarks Fiskeriforening, da der er tale om et gydeområde både for sild og torsk.

Idet der henvises til Rødvig Fiskeriforenings udtalelse, opfordres til, at konsekvenserne for fiskebestanden i området bliver meget grundigt undersøgt, og at der træffes foranstaltninger med henblik på at beskytte fiskebestanden og gydeområderne, inden der træffes afgørelse om etablering af mølleparken."

- ./ Udtalelsen fra Rødvig Fiskeriforening vedlægges i kopi.

På udvalgets vegne

Ole Bøch-Jensen
udvalgsformand

Bjørn Søborg
miljø- og plankonsulent

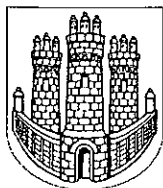
Rødvig den 28 juli 2003

KOPI

Stevns Kommune
Teknik - og Erhvervsforvaltningen
Deres j.nr
01.01 p17,03/9889
Sagsbehandler
Bjørn Søeborg

Med hensyn til Havvindmøllepark-Krigers Flak. Der har vi et standard svar NEJ, og lige netop i dette område er der tale om et gydeområde for både sild og torsk. Og fiskerne frygter at rekrutteringen af disse arter vil blive reduceret, først i opførelses fasen og på længere sikt grundet en eller anden form for vedvarende støj fra vind møllerne. Rødvig Fiskeriforening vil derfor gennem vores hovedforening Danmarks Fiskeriforening. Stille krav om erstatning for tabt fiskeri i området.

Med venlig hilse
Rødvig Fiskeriforening
Tage Nielsen
fmd

Møn Kommune

Storegade 56, 4780 Stege

Miljø og Teknik

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

ENERGISTYRELSEN
J. nr. 5337-0029
 Journaliseret

25 AUG. 2003

Sagsbeh. *MHJ*
Kopi / cirk.
Andre bem. *akt 22*

Den 22. august 2003

J.nr: PL 02-2002

Sagsbeh. BMR

Høringssvar vedr. etablering af havvindmøller i den danske del af Krigers Flak

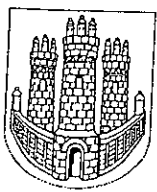
Styrelsen har anmodet Møn Kommune om kommentarer i forbindelse med en screening ved forberedelserne af et udbud for opstilling af havvindmøller på ovennævnte lokalitet.

Byrådets indstilling til opstilling af vindmøller på den pågældende lokalitet har tidligere været behandlet (ved høring i forbindelse med Tysklands og Sveriges opstilling af vindmøller på hver af deres områder) og jeg fremsender derfor kopi af vores tidligere svarskrivelse af 29. januar 2002.

Hvis I skulle have spørgsmål i denne forbindelse, er I naturligvis velkommen til at kontakte os igen.

Med venlig hilsen

Bent Møller Rasmussen
Arkitekt

Møn Kommune

BYRÅDET

Storegade 56, 4780 Stege

PLANLÆGNINGSAFDELINGEN

Miljøministeriet
Departementet
Højbro Plads 4
1200 København K

KOPI

Den 29. januar 2002

Høringssvar vedr. etablering af havvindmøllepark i den tyske del af Østersøen øst for Kriegers Flak.

Ministeriet har med skrivelse af 21. januar 2001, med bilag, anmodet Møn Byråd om kommentarer til ovennævnte projekt.

Havvindmølleparken søges etableret i den tyske del af Østersøen umiddelbart op til den dansk-svenske grænse og ca. 50 km. øst for Møns Klint. Placeringen ligger ca. 5 km. øst for Kriegers Flak, der er den vigtigste fiskeplads for Klintholm fiskerne. I projektresumeeet anføres det at der ikke ligger undersøgelser der dokumenterer hvilken effekt havvindmøller har på fiskebestanden men det kan ikke udelukkes at støj og dannelse af kunstige rev vil have en effekt på bestanden.

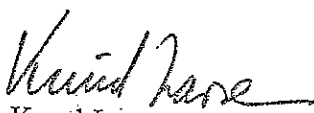
Af projektresumeeet fremgår det, at havmølleparkens påvirkning af landskabet vil være meget lille på grund af afstanden til kysten, som er ca. 50 km. fra såvel Tyskland som Danmark (Møns Klint). Resumeeet følges af 3 sort/hvide visualiseringer af de to forreste møllerækker set fra den Tyske Østersøkyst i henholdsvis 5, 10 og 30 km's afstand. Visualiseringerne viser angiveligt, at møllerne er forsvundet fra horisonten i 30 km's afstand. Det er byrådets skøn, at de medsendte visualiseringer ikke giver et realistisk indtryk af den faktiske påvirkning en så stor havmøllepark vil have set fra Møns Klint, som er Danmarks største naturseværdighed og en af landets vigtigste turistattraktioner. En naturseværdighed, som er særligt speciel netop på grund af den uberørte natur, såvel til lands som til vands.

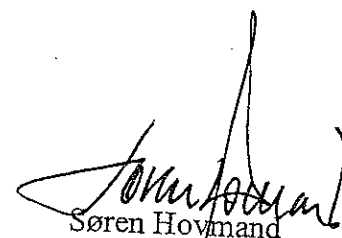
Det kan oplyses at man ofte og især i sommermånederne kan se såvel Rügen som den Svenske kyst fra Møns Klint. Havmølleparken vil derfor på grund af dens samlede volumen virke meget forstyrrende på et af de få, af menneskehånd uberørte landskabsrum i Europa. Samtidig skønnes det, at havmølleparken, når den nødvendige varslingsbelysning er tændt, vil være meget synlig i mørke.

Da såvel fiskeriet som turisterhvervet er meget vigtige faktorer for beskæftigelse og økonomi i Møn Kommune, der i forhold til landsgennemsnittet har få erhverv og stor ledighed, vil en negativ effekt af vindmølleparken på disse erhverv have meget store konsekvenser for hele det Mønske lokalsamfund.

Under hensyn til ovenstående ønsker Møn Byråd, at ministeriet gør indsigelse mod projektet.

Med venlig hilsen

Knud Larsen
Borgmester

Søren Hoymand
Kommunaldirektør

DRONNINGLUND KOMMUNE

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

ENERGISTYRELSEN
J. nr. 5337-0029
 Journaliseret
26 AUG. 2003

Sagsbeh. MHJ
Kopi / cirk.
Andre bem. akt 26

Teknik- og Miljøudvalget
Rådhusgade 5 - Postboks 85
9330 Dronninglund

Tlf./Fax 99 47 11 11/ 99 47 11 12
Internet www.dronninglund.dk
E-mail drllkom@dronninglund.dk

Dato: 21.08.2003
J.nr.: 01.02.20 P17/
Sagsbeh. ttj
Lokaltilf.

Vedr. screening af mulige arealer for udbud af havvindmøller.

Energistyrelsen har i brev af 2. august 2003 bedt om Dronninglund Kommunes eventuelle ideer og forslag til indholdet af en VVM-redegørelse (Vurdering af Virkningerne på Miljøet) for mulige arealer til havvindmøller som led i forberedelserne af et EU-udbud af havvindmøller inden udgangen af 2003

Fire områder er omfattet af screeningen, nemlig Horns Rev ud for Blåvandshuk i Vesterhavet, syd for Læsø i Kattegat, Lysegrund ud for Nordsjælland i Kattegat og Kriegers Flak i Østersøen.

Screeningen skal blandt andet medvirke til at belyse sejladsikkerheden, den visuelle påvirkning, påvirkningen af natur- og miljøtilstanden, og andre forhold så som råstofudnyttelse og fiskeri. Formålet er at afklare, hvorvidt et eller flere af de fire områder skal være omfattet af det kommende udbud.

Dronninglund Kommunes Teknik- og Miljøudvalg har på sit møde den 19. august 2003 besluttet ikke at fremsende yderligere ideer og forslag til indholdet af en VVM-redegørelse (Vurdering af Virkningerne på Miljøet), da miljøinteresser og visuelle problemer allerede vurderes at være eller påtænkes belyst.

Med venlig hilsen

Bendt Danielsen
Udvalgsformand

Thomas M. Jepsen
Teknisk chef

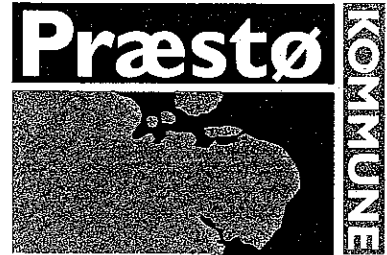
Præstø, den 28.08.2003

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K.

01 SEP. 2003

Sagsbeh. /MHJ
Kopi / cirk.
Andre bem. abt 34

Østerbro 2 · 4720 Præstø

Tlf. 55 90 92 00

Fax 55 90 92 97

www.praesto.dk

E-mail: PraestoKommune@praesto.dk

SAG 143935 Dok 146136.

Vedr.: Screening af mulige arealer for et udbud af havvindmøller.

Med brev af 02.08.2003 har styrelsen indkaldt ideer og forslag vedr. screening af mulige arealer for et udbud af vindmøller.

På den baggrund skal det oplyses, at Præstø Kommune er meget betænkelig ved placering af møller i det angivne antal (op til 50 møller) og med de angivne højder (op til 160 meter) på Krigers Flak ud for et af Danmarks mest attraktive turistmål, Møns Klint.

Kommunen finder i øvrigt at Energistyrelsens egen beskrivelse i den vedlagte rapport, side 52, om Krigers Flak i sig selv påpeger mange interesser, der skal varetages og som dermed indikerer, at der ikke bør placeres møller i området.

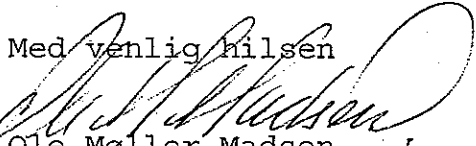
Kommunen betvivler ikke objektiviteten i visualiseringerne. Kommunen vil dog ikke undlade at henlede opmærksomheden på, at sigtbarheden fra klinten er meget stor, og at det ofte er muligt med det blotte øje at se såvel den svenske som den tyske kyst. Møller placeret i farvandet mellem disse kyster vil derfor fremtræde meget markante og forringe værdien af den store naturoplevelse det er at besøge Møns Klint. Møns attraktion som turistmål vil blive forringet med det resultat, at turiststrømmen til klinten på sigt vil blive reduceret.

Det skal samtidig bemærkes, at man ved visualiseringerne ikke kan få den effekt frem, at der tale om roterende møllevinger og ikke stillestående vinger. Lysreflektioner m.v. kan således ikke vurderes.

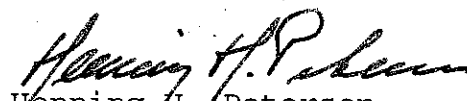
Det er kommunens erfaring, at et meget stort antal af de turister, der besøger Møn, også kommer til Præstø. Den negative effekt møllerne vil få for naturseverdigheden Møns Klint vil derfor have en negativ afsmittende effekt for turismen på Sydsjælland/Præstø og dermed indtjeningsgrundlaget for turisterhvervet.

Hele Storstrøms Amt bliver ramt, hvis en perle som Møns Klint mister sin tiltrækningskraft.

Med venlig hilsen

Ole Møller Madsen
Borgmester

Henning H. Petersen
Stadsingeniør